

THE
NOBEL
PRIZE

NOBELSTIFTELSENS
ÅRSREDOVISNING

.

2022

Nobelstiftelsen

Organisationsnummer 802002-4462

© Nobelstiftelsen 2023. Nobelpriset® och Nobelmedaljen är
Nobelstiftelsens registrerade varumärken.

Innehållsförteckning

UPPDRAG OCH ORGANISATION	4
NOBELPRISET	6
EKONOMISK FÖRVALTNING	10
EKONOMISK REDOVISNING.....	18
REVISIONSBERÄTTELSE	26
ORGANISATIONSSTRUKTUR	31

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag och organisation

Nobelstiftelsen är en privat stiftelse som upprättades 1900 på grundval av Alfred Nobels testamente och de grundstadgar som fastställdes i anslutning till testamentet. Dess primära syfte är att säkra att intentionerna i Alfred Nobels testamente uppfylls.

Stiftelsen ansvarar för att den förmögenhet som ställts till förfogande för utdelande av Nobelpriset, förvaltas på ett sådant sätt att den ekonomiska basen säkerställs och att oberoendet garanteras för de Nobelprisutdelande institutionernas arbete avseende val av pristagare. Vidare är det Nobelstiftelsens uppgift att förvalta och varsamt utveckla de varumärken och immateriella tillgångar som har byggts upp under Nobelprisets drygt hundraåriga historia.

En central uppgift för stiftelsen är också att tillvarata de prisutdelande institutionernas gemensamma intressen samt att representera hela Nobelgemenskapen utåt. Detta innefattar bland annat en bred informationsverksamhet med syfte att sprida kunskap om Nobelpriset. Nobelstiftelsen är också ytterst ansvarig för Nobelsymposierna som från och med 2019 arrangeras av Kungl. Vetenskapsakademien respektive Norska Nobelkommittén.

Under de senaste 20–25 åren har Nobelstiftelsens informationsaktiviteter utvidgats i en sådan omfattning att det har blivit nödvändigt att bilda nya organisationer för att driva och utveckla denna verksamhet, som inte finansieras med Nobelstiftelsens medel.

Alfred Nobels Minnesstiftelse har en övergripande funktion som paraplyorganisation för följande enheter; de helägda aktiebolagen Nobel Group Interests AB, Nobel Prize Outreach AB samt Nobelhuset AB i Stockholm. Stiftelsen Nobels Fredssenter ansvarar för Nobels Fredssenter i Oslo och Stiftelsen Nobel Center ansvarar för verksamheten som bedrivs i Nobelprismuseet i Stockholm. Via licensavtal är dessa stiftelser kopplade till paraplyorganisationen. Dessa publika organisationers främsta uppgift är att sprida information och kunskap om Nobelpriset och Nobelpristagarnas

insatser samt att stimulera intresset för vetenskap, humanism och fredsarbete. För närmare presentationer av organisationerna och deras aktiviteter se den tryckta publikationen *Nobelstiftelsens Verksamhetsberättelse 2022*.

De Nobelprisutdelande institutionerna – Kungl. Vetenskapsakademien, Nobelförsamlingen vid Karolinska Institutet, Svenska Akademien samt Norska Nobelkommittén – utser för två kalenderår i sänder femton ledamöter till Nobelstiftelsens fullmäktige. Av dessa väljer Vetenskapsakademien sex representanter, de övriga prisutdelarna vardera tre. Utöver dessa ledamöter utser Vetenskapsakademien fyra och övriga prisutdelare två suppleanter. Fullmäktige väljer inom sig ordförande. Fullmäktiges viktigaste uppgift är att utse Nobelstiftelsens styrelse.

Nobelstiftelsen företräds av en styrelse som består av sju ledamöter och två suppleanter. Styrelseledamöter och suppleanter väljs för en period av två år i taget. Styrelsen väljer inom sig ordförande, vice ordförande och verkställande direktör. Fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelsen.

Nobelstiftelsens förvaltning och räkenskaper granskas årligen av sex revisorer, vilka samverkar i det s.k. revisorskollegiet. Fullmäktige utser en av stiftelsens revisorer, som skall vara auktoriserad. Övriga revisorer utses av prisutdelarna, utom ordföranden som förordnas av regeringen. Samtliga revisorer väljs för en period om ett år i taget.

Stiftelsens säte är i Stockholm, men också i Oslo bedrivs administrativ verksamhet.

Nobelpriset

Nobelpristagare 2022

Sedan 1901 har Nobelpriset och ekonomipriset delats ut till 989 pristagare. Eftersom vissa har tilldelats priset två eller tre gånger är det totalt 954 individer och 27 organisationer som har tilldelats ett Nobelpris varav 92 som tilldelats Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne. Under 2022 utdelades följande priser:

NOBELPRISET I FYSIK tilldelades Alain Aspect, John F. Clauser och Anton Zeilinger *”för experiment med sammanflätade fotoner som påvisat brott mot Bell-olikheter och banat väg för kvantinformationsvetenskap”*.

NOBELPRISET I KEMI tilldelades Carolyn R. Bertozzi, Morten Meldal och K. Barry Sharpless *”för utveckling av klickkemi och bioortogonal kemi”*.

NOBELPRISET I FYSIOLOGI ELLER MEDICIN tilldelades Svante Pääbo *”för hans upptäckter rörande utdöda homininers arvsmassa och människans evolution”*.

NOBELPRISET I LITTERATUR tilldelades Annie Ernaux *”för det mod och den kliniska skärpa varmed hon avtäcker det personliga minnets rötter, främlingskap och kollektiva ramar”*.

NOBELS FREDSPRIS tilldelades Ales Bialiatski och organisationerna Memorial och Center for Civil Liberties. *”Prisvinnerne representerer sivilsamfunnet i sine hjemland. De har i mange år stått opp for retten til maktkritikk og grunnleggende rettigheter for borgerne. De har gjort en enestående innsats for å dokumentere krigsforbrytelser, brudd på menneskerettigheter og maktmisbruk. Til sammen viser de sivilsamfunnets betydning for fred og demokrati”*.

SVERIGES RIKSBANKS PRIS I EKONOMISK VETENSKAP TILL ALFRED NOBELS MINNE tilldelades Ben S. Bernanke, Douglas W. Diamond och Philip H. Dybvig *”för forskning om banker och finanskriser”*.

Tillkännagivandeveckan

Med start den första måndagen i oktober började tillkännagivandena av årets Nobelpris. Under Nobel Calling Stockholm arrangerade Nobelprismuseet med anledning av detta dagsaktuella samtal och program. Alla Nobelpris uppmärksammandes med direktsända tillkännagivanden på Nobelprismuseet och representanter från Nobelkommittéerna deltog i årets Crash Course för att berätta om årets vetenskapliga priser. Under veckan gavs även samtal med fredspristagaren Kailash Satyarthi och med fysikpristagaren Didier Queloz.

Under evenemanget Fredsfredag diskuterades det fredspris som tillkännagavs bara några timmar tidigare och dess roll i världen med en utvald panel. Andra höjdpunkter under veckan var samtalen om litteraturpriset med ledamöter från Svenska Akademien och en familjehelg med vetenskaplig underhållning i Nobelprisanda. Under den internationella lärarkonferensen Nobel Prize Teacher Summit möttes lärare, Nobelpristagare, forskare och fredsaktivister för att diskutera och utforska ämnen som rör undervisning och lärande.

Tillsammans med ett antal aktörer arrangerades även aktiviteter över hela stan. Bland mycket annat gavs program om Nobelpristagaren som inspirerades till en opera på KTH, humanitär rätt i krig och fred, precisionsmedicin och om zebrafiskar på Karolinska Institutet. Dessutom arrangerades ett samtal om ekonomipriset på Riksbanken.

Utställningen Evigt liv på Liljevalchs i Stockholm invigdes också under Nobel Calling. En utställning som förenade vetenskap, konst och kulturhistoria, och visade på olika förhållningssätt till evigheten, belyste vår tids ödesavgörande frågor och skänkte hopp inför framtiden.

På Nobels Fredssenter i Oslo var ett stort antal besökare på plats vid tillkännagivandet av årets fredspristagare. Påföljande dag genomfördes ytterligare ett stort arrangemang på Fredssentret med bl a avtäckning av årets fredsprisdiplom, "live"-samtal med företrädare för de båda organisationerna som erhållit priset dagen innan, ett föredrag från Nobelkommitténs ordförande samt en expertpanel på plats som diskuterade årets pris.

Nobelveckan

2022 års Nobelpristagare var 14 till antalet, varav elva reste till Stockholm för att ta emot sitt Nobelpris. Till 2022 års Nobelveckan i Stockholm bjöds även 2020 och 2021 års pristagare in. De hade fått motta diplom och medaljer i sina hemländer på grund av pandemin, men fick nu möjlighet att vara med under Nobelfestligheterna på plats. Dessutom deltog en rad tidigare pristagare i Nobelveckans vetenskapskonferens Nobel Week Dialogue. Antalet pristagare som deltar i Nobelveckan varierar från år till år. År 1950, 1991 och 2001 firades jubiléer och då bjöds alla pristagare som någonsin fått priset in. Utöver dessa år var det antal pristagare som deltog 2022 det högsta som varit på plats samtidigt.

Nobelveckan i Stockholm hade ett omfattande program där ett av de viktigaste inslagen var pristagarnas Nobelföreläsningar – den enda motprestation som står inskriven i Nobelstiftelsens stadgar. Dessa sändes live på Nobelprize.org. De prisutdelande institutionerna stod som värdar för dessa samt för de presskonferenser som pristagarna deltog i. Nobelstiftelsen ansvarade för genomförandet av Nobelprisutdelningen i Konserthuset och Nobelbanketten i Stadshuset den 10 december. Dessförinnan, den 6 december, hade pristagarna hälsats välkomna på Nobelprismuseet.

Flertalet pristagare närvarade vid den årliga Nobel Prize Concert på kvällen den 8 december, dessutom skedde en rad möten med forskarkollegor och besök på pristagarnas respektive ambassader under veckan. Den 9 december spelades tv-programmet Snillen Spekulerar (Nobel Minds) in på Bernadottebiblioteket på Slottet och senare samma dag ordnades en mottagning på Stockholm Waterfront Congress Centre gemensamt av Nobelstiftelsen och Kungl. Vetenskapsakademien. Därutöver genomfördes ett brett program innefattande bland annat ett antal skolbesök. Ljusfestivalen Nobel Week Lights ägde också rum under Nobelveckan. Med inspiration från Nobelprisbelönade insatser lyste ett tjugotal ljusinstallationer upp Stockholms decembermörker.

Nobelveckan avslutades den 12 december med en mottagning på Nobelprismuseet. Vid den mottagningen deltog även 2022 års fredspristagare som rest till Stockholm efter avslutade Nobeldagar i Oslo.

Nobeldagarna i Oslo

Representanter för fredspristagarna Ales Bialiatski, Memorial och Center for Civil Liberties deltog i Nobeldagarna i Oslo 2022. Nobelföreläsningar gavs vid fredsprisutdelningen i Oslo Rådhus den 10 december vilken efterföljdes av en bankett på Grand Hotel. Den 11 december anordnades konferensen Nobel Peace Prize Forum på Oslo universitet med tema Afghanistan.

Representanterna för årets fredspristagare besökte Norska Nobelinstitutet, där det hölls en presskonferens, samt deltog vid invigningen av utställningen om årets fredspris på Nobels Fredssenter.

Ekonomisk förvaltning

Kapitalförvaltningens organisation och strategi

Målet för Nobelstiftelsens placeringsverksamhet är att på ett ansvarsfullt sätt få en så hög avkastning över tiden att den finansiella basen för Nobelpriset säkerställs och oberoendet garanteras för prisgruppernas arbete avseende val av pristagare. Förvaltningen ska ske med beaktande av de olika risker som föreligger på de finansiella marknaderna.

Den genomsnittliga totala reala avkastning som eftersträvas är minst 3 %. Denna avkastning ska uppnås samtidigt som de samlade riskerna i förvaltningen är väl avvägda. Med en avkastning på denna nivå bedöms det vara möjligt att täcka Nobelstiftelsens framtida kostnader. De stigande krav som ställs på en global aktör som Nobelstiftelsen, med ett övergripande ansvar för Nobelpriset och en hög andel lönekostnader, skapar ett underliggande kostnadstryck.

Styrelsen fastställer ramarna för förvaltningen. Det innebär bland annat att den beslutar om de övergripande riktlinjerna för förvaltningen med avseende på kontroll och ansvarsfulla investeringar. Utifrån en bedömning av avkastning och risk lägger styrelsen fast intervall för hur stora innehaven av aktier, räntebärande tillgångar, alternativa tillgångar och fastighetsfonder normalt bör vara. Detta har resulterat i en strategisk normalportfölj med 55 % aktier med ett intervall på -15 till $+10$ procentenheter, 10 % räntebärande tillgångar med ett intervall på -5 till $+45$ procentenheter, 10 % fastigheter med intervallet ± 10 procentenheter och 25 % alternativa tillgångar med intervallet ± 20 procentenheter. Intervallen gäller i normalfallet men kan förändras av styrelsen.

Utöver avkastningsmålet på 3 % använder Nobelstiftelsen ett jämförelseindex som representerar normalportföljen för att utvärdera resultatet på kort sikt. På längre sikt jämförs avkastningen också mot andra publika, främst nordiska kapitalförvaltare. Det är dock inte ett uttalat mål för Nobelstiftelsen att uppnå högre avkastning än jämförelseindex eller vår jämförelsegrupp, i stället är jämförelserna verktyg för att utvärdera förvaltningen. Vid jämförelsen med andra förvaltningsorganisationer blir det viktigt att ta hänsyn till olika ekonomiska förutsättningar, som kan innebära både fördelar och nackdelar för Nobelstiftelsens förvaltning.

Jämförelseindex består av 55 % aktier (44 % MSCI All Country World Index och 11 % SIX RX, båda inklusive utdelningar), 10 % obligationer (Handelsbanken All Bond Index), 10 % fastigheter (avkastningen för Nobelstiftelsens egen fastighetsportfölj) och 25 % alternativa tillgångar (HFRI Fund of Funds Composite Index).

För att säkerställa god förvaltning har styrelsen inrättat en investeringskommitté. De av styrelsen fastlagda principerna och mandaten utgör startpunkten för arbetet i Nobelstiftelsens investeringskommitté. Kommittén ansvarar för att löpande pröva de principer och regler som styr verksamheten och ge förslag till förändringar. Vidare fattar kommittén beslut om hur de intervall styrelsen avdelat för olika tillgångsslag ska utnyttjas över tiden, s.k. taktiska allokeringsbeslut. Kommittén tar också ställning till tillgångarnas fördelning över olika världsdelar och länder liksom valuta-, ränte- och kreditrisker.

Även val av förvaltare av de olika tillgångarna görs av kommittén. Vid dessa val läggs bland annat vikt vid investeringsfilosofi, investeringsprocess, historiskt uppnådda förvaltningsresultat, system för riskkontroll, förvaltningsorganisation, förvaltarens förhållningssätt till ansvarsfulla investeringar samt avgifter.

Nobelstiftelsen har ambitionen att bedriva en förvaltning som tar hänsyn till en långsiktigt hållbar utveckling och att också i övrigt följa goda etiska principer i investeringsverksamheten. Av detta skäl har Nobelstiftelsen upprättat särskilda riktlinjer för ansvarsfulla investeringar, dessa riktlinjer publiceras separat. Nobelstiftelsen följer också sedan 2016 Principles for Responsible Investments (PRI).

Under året har Nobelstiftelsens hållbarhetsrelaterade exkluderingar påverkat resultatet negativt i den publika aktieportföljen vilket främst hänger ihop med att Rysslands krigsföring i Ukraina ledde till rekordpriser för oljebolag vilka stiftelsen inte har exponering mot. Nobelstiftelsen har fortsatt arbetet med ansvarsfulla investeringar, främst via våra förvaltare. Ett exempel är Generation, som har åtagit sig att ställa om portföljerna mot "net-zero" till år 2040. Ytterligare ett exempel är GuardCap Global som investerar i bolag som har förutsättningar att generera långsiktigt hållbar tillväxt, de har tilldelats fem glober i Morningstar Sustainability Rating. Nobelstiftelsen har återigen genomfört en genomlysning av aktieportföljen i samarbete med Impact Cubed i syfte att undersöka portföljens totala hållbarhetsavtryck. Rapporteringen används som ett verktyg för dialog med våra förvaltare.

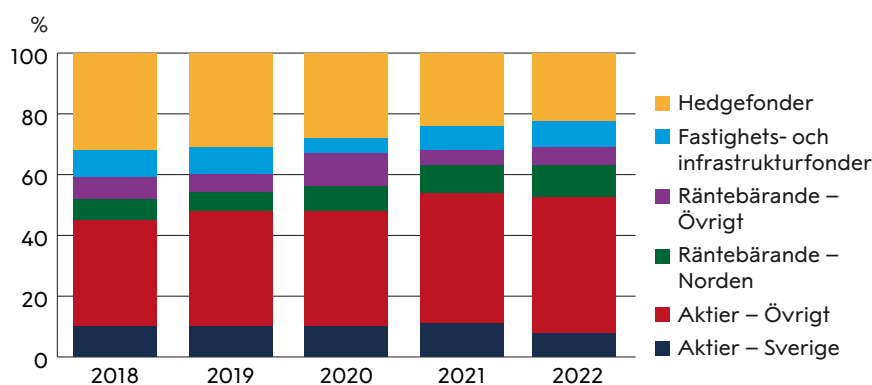
Investeringskommittén avgör själv vilka beslut den önskar delegera till stiftelsens exekutiva ledning. Förvaltningen bedrivs med en liten organisation. Finanschefen ansvarar för att bereda beslut till kommittén, följa upp och exekvera besluten, handla upp förvaltare och ta fram nödvändigt analys- och beredningsunderlag. Investeringskommittén arbetar utan ersättning.

Övergripande ställning och resultat

Marknadsvärdet på Nobelstiftelsens totala investerade kapital uppgick vid slutet av 2022 till 5 799 mkr (6 103). Nobelstiftelsens placeringskapital, dvs marknadsvärdet exklusive värdet på stiftelsens direktägda fastigheter, var vid slutet av året 5 515 mkr (5 720). Placeringskapitalets exponering var 53 % (55) mot aktiefonder, 9 % (8) fastighets- och infrastrukturfonder, 17 % (16) räntebärande tillgångar och kassa, 22 % (24) alternativa tillgångar samt 0 % (–2) upplupet resultat av valutasäkringar.

Fördelningen av placeringskapitalet per tillgångsslag avviker från den bokföringsmässiga redovisningen genom att endast icke direktägda fastigheter ingår i fastighetsbegreppet samt att fördelningen inkluderar exponering från derivat. En lista på anlidade förvaltare inom respektive tillgångsslag finns tillgänglig på begäran.

Fastighets- och infrastrukturfonder

Den totala avkastningen på eget kapital inklusive direktägda fastigheter (förmögenhetstillväxten efter återläggning av den totala summan för samtliga Nobelpris och verksamhetens kostnader) uppgick till –3,8 % (+19,1). Årets avkastning på placeringskapitalet var –2,0 % (+18,4). Se avsnittet Fastigheter för förklaring till varför avkastningen på eget kapital skiljer sig från avkastning på placeringskapitalet.

Utflyde och kostnader

Under 2022 uppgick den totala summan för samtliga Nobelpris och verksamhetens kostnader till 118,5 mkr (103,5). Den fördelar sig på fyra huvudkategorier; priserna 50 mkr (50), ersättningarna till prisgrupperna 25,3 mkr (22,9), Nobelveckan i Stockholm och Oslo 25,5 mkr (10,5) samt administration m.m. 17,6 mkr (20,1).

Prisgrupperna har rätt att i viss mån fördela beslutad ersättning mellan åren, varför mindre, naturliga fluktuationer kan förekomma.

Nobelstiftelsen har mottagit ett arv av den danska lektorn Niels Christian Thostrup, som testamenterat mer än hälften av sina efterlämnade tillgångar till Nobelstiftelsen. Niels Christian Thostrup föddes i en dansk företagarfamilj och visade redan i ungdomen ett mycket stort intresse för fysik och matematik. Han studerade vid Köpenhamns universitet och blev senare lektor på Ordrup Gymnasium. Hans livslånga intresse för matematisk fysik ledde fram till beslutet att testamentera delar av sitt arv till Nobelstiftelsen. Donationen till Nobelstiftelsen uppgår i sin helhet till 41,7 mkr varav 20,4 mkr utbetalades under 2022 och 21,3 mkr under 2021.

Placeringsportföljen

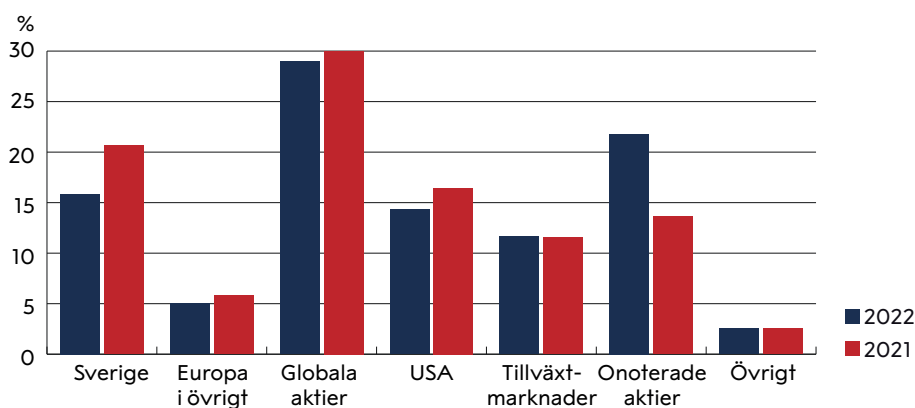
Det totala marknadsvärdet på placeringskapitalet (totalt investerat kapital exklusive direktägda fastigheter) uppgick till 5 515 mkr (5 720). Avkastningen på placeringskapitalet var -2,0 % mot -6,2 % för jämförelseindex. De senaste fem åren har placeringskapitalet stigit +7,5 % årligen, vilket kan ställas mot jämförelseindex som stigit med +6,5 % årligen. Nobelstiftelsen jämför sig också med en grupp långsiktiga svenska placerare, många av dem pensionsbolag.

Att resultatet blev starkare jämfört med index under 2022 förklaras främst av överavkastning hos underliggande förvaltare men också av något lägre exponering mot riskfyllda tillgångar. Inklusiv valutasäkring bidrar aktiefonder med -4,9 % till det totala resultatet, de räntebärande investeringarna med -0,7 %, fastighetsfonder med +1,0 % och de alternativa investeringarna med +2,6 %.

Aktieinvesteringar

Marknadsvärdet på stiftelsens aktieinvesteringar uppgick till 2 904 mkr (3 122). Andelen aktieinvesteringar av placeringskapitalet var vid årsskiftet 53 % (55). Marknadsvärdet för fonder med onoterade aktier uppgick till 631 mkr (426).

Fördelning av aktieexponering

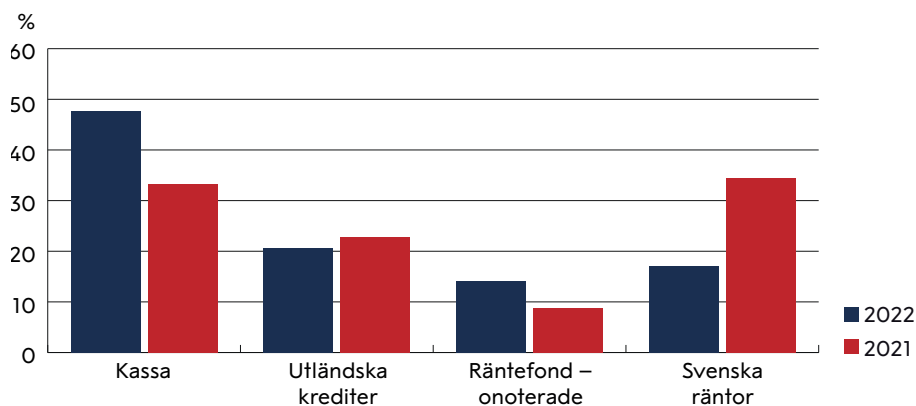

Värdet på Nobelstiftelsens totala aktieportfölj inklusive valutasäkring minskade med $-9,2\%$ (+33,7), vilket var $+0,2\%$ bättre än jämförelseindex som sjönk med $-9,5\%$ (+28,5). Aktieportföljen före valutasäkring sjönk $-7,7\%$ (+34,1). Årets avkastning för fonder med onoterade aktier var $+28,4\%$ (+50,7) i svenska kronor. Senaste värdering för de flesta av dessa gjordes den sista september 2022.

Räntebärande investeringar

Marknadsvärdet på stiftelsens räntebärande tillgångar uppgick till 930 mkr (898). De likvida medlen uppgick till 445 mkr (300), till detta kommer upplupet negativt resultat från valutasäkring.

Fördelning av räntebärande värdepapper

Avkastningen för stiftelsens räntebärande placeringar uppgick under året till -4,4 % (+1,3 %) vilket var högre än jämförelseindex som sjönk med -7,9 % (-1,0). Den högre avkastningen förklaras främst av att Nobelstiftelsen har kortare duration än jämförelseindex. Avkastningen för räntebärande värdepapper räknat före valutasäkring var +0,9 %. Årets avkastning för räntefonder med onoterade obligationer var +9,2 % (+11) i svenska kronor (före valutasäkring).

Alternativa investeringar

Marknadsvärdet på stiftelsens alternativa investeringar, som bestod till 100 % av hedgefonder, uppgick till 1 201 mkr (1 349). Andelen hedgefonder av det totala placeringskapitalet var vid årsskiftet 22 % (24). Hedgefondportföljen inklusive valutasäkring har under året stigit i värde med +11,0 % (+1,4) medan motsvarande siffra för jämförelseindex var -6,4 % (+6,4) i svenska kronor. Hedgefondportföljen före valutasäkring steg +26,1 % (+12,0) räknat i svenska kronor.

Fastigheter

Marknadsvärdet på stiftelsens fastighets- och infrastrukturfonder uppgick till 487 mkr (445), vilket utgjorde 9 % (8) av placeringskapitalet. Under året har värdet på fastighetsfonderna inklusive valutasäkring stigit med +12,4 % (+24,1) i svenska kronor. Marknadsvärdet för de direktägda fastigheterna uppgick till 284 mkr (384). Det avser de två fastigheter i Stockholm och Oslo, som stiftelsen äger. Dessa är värderade till 4,9 % (6,3) av det totala kapitalet.

I slutet av året beslutade Nobelstiftelsen att fastigheten i Oslo ska avyttras till Norska Nobelinstitutet. Byggnaden är av historiskt värde och kan inte säljas eller pantsättas av Norska Nobelinstitutet utan godkännande av Nobelstiftelsen. Stortinget har samtidigt skjutit till 300 miljoner norska kronor som ska bekosta köpet av fastigheten samt utgöra grundkapital till nybildade Alfred Nobels norske minnestiftelse. Den nya minnesstiftelsen ska förvalta kapitalet och använda avkastningen för Nobelinstitutets verksamhet och fastighetens framtida underhållsbehov. Nobelstiftelsen har gjort bedömningen att försäljningen är långsiktigt fördelaktig. Försäljningen genomförs i början av 2023 och fastigheten värderas därför till 73 miljoner kronor i slutet av 2022.

Valutasäkring

Vid årsskiftet fördelade sig placeringskapitalet netto på 2 972 mkr (3 437), USD 160 (153) miljoner, EUR 33 (34) miljoner och 513 (423) mkr i övriga valutor. Normalt sett valutasäkras merparten av de utländska investeringarna i räntebärande, fastigheter och alternativa investeringar.

De underliggande valutaterminskontraktens belopp uppgår vid årsskiftet till USD 171 (202) miljoner och EUR 39 (49) miljoner. Värdet på valutaterminerna var vid årsskiftet -6,5 mkr (-94,3) eller -0,1 % (-1,6) som andel av placeringskapitalet.

Disposition av årets resultat

Årsresultatet före dispositioner uppgick till 56,8 mkr (394,2) varav 102,9 mkr (406,2) utgjorde realiserad värdeförändring. I enlighet med stiftelsens stadgar tillförs det bundna kapitalet 507,2 mkr (111,4) för att trygga realvärdet av det egna kapitalet över tiden. Bokföringsmässig avsättning till det bundna kapitalet ska antingen ske med ett belopp motsvarande årets inflation beräknad på det egna kapitalets marknadsvärde eller med en tiondel av den totala årliga avkastningen. För årets avsättning gäller det första alternativet. Ovanstående disposition har beaktats vid upprättande av balansräkningen.

Förändring i eget kapital (tkr)

	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Totalt
Belopp vid årets början	2 614 347	1 375 857	3 990 204
Kapitalisering	507 164	-507 164	-
Redovisat årsresultat		56 837	56 837
Årets Nobelpris		<u>-50 000</u>	<u>-50 000</u>
Belopp vid årets utgång	3 121 511	875 530	3 997 041

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning (tkr)

	Not	2022	2021
<i>Kapitalförvaltning</i>			
Ränteintäkter		4 041	4 327
Utdelningar		23 768	25 368
Realiserad värdeförändring		102 856	406 205
Direkta externa kapitalförvaltningskostnader	1	<u>-25 998</u>	<u>-10 190</u>
Redovisat resultat kapitalförvaltningen		104 667	425 710
<i>Verksamhetens resultat</i>			
Erhållna donationer		20 627	21 941
Ersättning till prisgrupperna		-25 295	-22 905
Nobelveckan i Stockholm och Oslo		-25 532	-10 455
Central administration	2	<u>-17 630</u>	<u>-20 122</u>
Redovisat resultat verksamheten	3	-47 830	-31 542
Redovisat bokföringsmässigt årsresultat före dispositioner		56 837	394 168

Disposition av årets resultat

Kapitalisering bundet eget kapital		507 164	111 368
Kapitalisering fritt eget kapital		<u>-450 327</u>	<u>282 800</u>
		56 837	394 168
Årets Nobelpris		<u>-50 000</u>	<u>-50 000</u>
Årets förändring bokfört värde eget kapital		6 837	344 168

Balansräkning (tkr)

	Not	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	4		
Balanserade utvecklingskostnader		<u>6 947</u>	<u>1 623</u>
		6 947	1 623
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	4		
Byggnader och mark		1 396	1 396
Inventarier		<u>595</u>	<u>443</u>
		1 991	1 839
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav		<u>3 602 722</u>	<u>3 731 283</u>
		3 602 722	3 731 283
Summa anläggningstillgångar		3 611 660	3 734 745
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4 706	2 875
Övriga fordringar		<u>304 458</u>	<u>1 365</u>
		309 164	4 240
<i>Kassa och bank</i>		142 418	300 170
Summa omsättningstillgångar		451 582	304 411
Summa tillgångar		4 063 242	4 039 156

Balansräkning (tkr)

	Not	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>		3 121 511	2 614 347
<i>Fritt eget kapital</i>		<u>875 530</u>	<u>1 375 857</u>
Summa eget kapital	5	3 997 041	3 990 204
Skulder			
Leverantörsskulder		17 260	8 084
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		4 960	3 394
Övriga skulder	6	<u>43 981</u>	<u>37 473</u>
Summa skulder		66 201	48 951
Summa eget kapital och skulder		4 063 242	4 039 156

Kassaflödesanalys (tkr)

	2022	2021
Kassaflöde från förvaltningen	104 667	425 710
Verksamhetens kostnader, exkl. avskrivningar	<u>-47 665</u>	<u>-31 447</u>
Kassaflöde från verksamheten	57 002	394 263
Förändring i placerade medel	128 708	-132 328
Övriga förändringar av tillgångar och skulder	-293 462	23 721
Årets Nobelpris	<u>-50 000</u>	<u>-50 000</u>
Periodens kassaflöde	-157 752	235 656
Likvida medel vid årets ingång	<u>300 170</u>	<u>64 514</u>
Likvida medel vid årets utgång	142 418	300 170

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen.

Fordringar har upptagits till det belopp varmed de beräknas inflyta. Kortfristiga fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Övriga tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde.

Avskrivningar enligt plan grundas på anläggningarnas ursprungliga anskaffningsvärden och fördelas över den beräknade ekonomiska livslängden. Datorer avskrivs på tre år, övriga inventarier på fem år. Nedskrivningar av fastigheter sker endast om värdet på fastigheterna varaktigt har gått ned och därigenom understiger det bokförda värdet på fastigheterna.

Utöver vad som redovisas som direkta externa kapitalförvaltningskostnader gäller för stiftelsens fondinnehav att sådana kostnader avräknas direkt mot fondens värde.

Värdepapper har värderats till lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde för hela värdepappersportföljen inklusive administrativa fastigheter. Vid försäljningar av värdepapper beräknas anskaffningskostnaden för försålda värdepapper enligt genomsnittsmetoden, dvs. till den genomsnittliga anskaffningskostnaden för samtliga innehavda värdepapper av samma slag. Vinster och förluster vid försäljningar redovisas i resultaträkningen som realiserad värdeförändring.

Valutaterminkontrakt ingås för att säkra vissa valutakursförändringar. Vid förfall redovisas resultatet av valutaterminerna.

Marknadsvärdet på vissa alternativa investeringar påverkas av det faktum att rapporteringen från fonderna sker med en viss eftersläpning.

Räntor periodiseras utifrån den effektiva anskaffningsräntan, vilket innebär att periodens ränteintäkt består av kupongräntan och förändring av det upplupna anskaffningsvärdet.

Stiftelsen har beträffande verksamhetens kostnader valt en funktionsindelning. Delposterna redovisas netto.

Noter till resultat- och balansräkning

(belopp i tkr)

Not 1

Direkta externa kapitalförvaltningskostnader

I resultatposten ingår vissa externa kapitalförvaltningskostnader (fasta och rörliga), rabatter och skatter. Till detta kommer indirekta externa avgifter i förvaltningen. Årets resultat i förvaltningen på -2 % är räknat efter samtliga externa förvaltningskostnader.

Not 2

Central administration

	2022	2021
Löner och pensioner, inkl. sociala kostnader	8 612	8 159
Arvoden, inkl. sociala kostnader	4 939	4 650
Resekostnader	170	17
Övriga personalkostnader	332	229
Kontorsadministration	2 977	1 936
Lokalkostnader	2 441	1 945
Avskrivningar	88	52
Valutakursdifferenser	706	250
Övriga administrationskostnader	<u>525</u>	<u>231</u>
	20 790	17 469
Resultat fastighet Stockholm	-2 411	4 030
Resultat fastighet Oslo	1 593	514
Kostnadsersättning från Sveriges Riksbank	<u>-2 342</u>	<u>-1 891</u>
	17 630	20 122

Not 3

Löner, ersättningar och sociala kostnader

	Styrelse och verkställande direktör		Övriga anställda	
	2022	2021	2022	2021
Löner och ersättningar	1 403	1 411	6 138	5 031
Sociala kostnader	806	786	3 062	2 638
– varav pensionskostnader	407	387	1 099	1 071

Medeltalet anställda uppgick till 9 (7), varav 8 (6) kvinnor. Styrelsen har en kvinnlig ledamot.

Not 4

Immateriella anläggningstillgångar Balanserade utvecklingskostnader

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 623	0
Inköp	5 324	1 623
	6 947	1 623

Materiella anläggningstillgångar Byggnader och mark

Fastigheter

Humlegården 15, Sturegatan 14, Stockholm (taxeringsvärde 98 000)
Norska Nobelinstitutet, Henrik Ibsens gate 51, Oslo
(taxeringsvärde saknas pga. skattebefrielse)

Byggnader

Ingående/utgående anskaffningsvärde	20 148	20 148
Ingående/utgående av- och nedskrivningar	<u>-19 129</u>	<u>-19 129</u>
	1 019	1 019

Mark

Ingående/utgående anskaffningsvärde	<u>377</u>	<u>377</u>
	377	377

Utgående planenligt värde byggnader och mark **1 396** **1 396**

Humlegården 15, Sturegatan 14, Stockholm	210 403	233 637
Henrik Ibsens gate 51, Oslo	<u>73 700</u>	<u>149 957</u>
Marknadsvärde direktägda fastigheter	284 103	383 594

Inventarier

Ingående anskaffningsvärde	13 805	13 689
Inköp	<u>318</u>	<u>116</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	14 123	13 805

Ingående avskrivningar	-13 362	-13 267
Årets avskrivningar	<u>-165</u>	<u>-95</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-13 527	-13 362

Utgående planenligt värde inventarier **595** **443**

Årets avskrivningar har fördelats enligt följande:

Central administration	-88	-52
Nobelveckan i Stockholm och Oslo	<u>-77</u>	<u>-43</u>
	-165	-95

Not 5

Årets förändring av ej realiserade övervärden, värdepapper och fastigheter

<i>Eget kapital</i>	2022-12-31	2021-12-31	<i>Förändring</i>
Marknadsvärde	5 745 878	6 059 302	-313 424
Avgår bokfört värde	<u>-3 997 041</u>	<u>-3 990 204</u>	<u>-6 837</u>
Övervärde	1 748 837	2 069 098	-320 261

Not 6

Övriga skulder

	2022-12-31	2021-12-31
Skuld Nobelpristagare	37 968	34 940
Avräkning prisgrupper	4 806	2 210
Övrigt	<u>1 207</u>	<u>323</u>
	43 981	37 473

Not 7

Ställda panter och eventalförpliktelser

	2022-12-31	2021-12-31
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	826 080	853 870

Investeringsåtaganden onoterade innehav

Detta är kapital kommitterat (men ännu ej utbetalt) till fastighets- och infrastrukturfonder samt fonder för onoterade aktier och företagslån.

Stockholm den 12 april 2023

Carl-Henrik Heldin
Ordförande

Berit Reiss-Andersen
Vice ordförande

Mats Malm

Tomas Nicolin

Thomas Perlmann

Hans Ellegren

Vidar Helgesen
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 13 april 2023

David Edvardsson
Ordförande

Bettina Banoun

Catharina Larsson

Sven Lidin

Steve Sem-Sandberg

Jonas Svensson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till fullmäktige i Nobelstiftelsen, org.nr 802002–4462

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Nobelstiftelsen avseende 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *De auktoriserade revisorernas ansvar* samt *De icke-kvalificerade revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

De auktoriserade revisorernas ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller vårt uttalande. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för vårt uttalande. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Vår slutsats baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De icke-kvalificerade revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsred i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Nobelstiftelsen för 2022.

Vi har inte funnit att någon styrelseledamot företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De icke-kvalificerade revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamåls-
enliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 13 april 2023

David Edvardsson
Ordförande

Bettina Banoun

Catharina Larsson

Sven Lidin

Steve Sem-Sandberg

Jonas Svensson
Auktoriserad revisor

Organisationsstruktur

Nobelstiftelsens Fullmäktige

Professor Per Delsing, ordförande

Valda av Kungl. Vetenskapsakademien

Professor Kerstin Sahlin
Professor Olga Botner
Professor Per Delsing
Professor Martin Jakobsson
Professor Helena Edlund
Professor Dan Larhammar

Suppleanter:
Professor Torleif Härd
Professor Anne L' Huillier
Professor Carl Folke
Professor Magnus Berggren

Valda av Nobelförsamlingen vid Karolinska Institutet

Professor Gunilla Karlsson Hedestam
Professor Christer Höög
Professor Nils-Göran Larsson

Suppleanter:
Professor Olle Kämpe
Professor Juleen Zierath

Valda av Svenska Akademien

Författaren Ellen Mattson
Författaren Anne Swärd
Författaren Ingrid Carlberg

Suppleanter:
Professor Anders Olsson
Juristen Eric M. Runesson

Valda av Norska Nobelkommittén

Daglig leder Jørgen Watne Frydnes
Författaren Asle Toje
Daglig leder Kristin Clemet

Suppleanter:
Direktör Olav Njølstad
f.d. landshövding Anne Enger

Styrelse

Ordinarie ledamöter

Professor Carl-Henrik Heldin, ordförande

Advokat Berit Reiss-Andersen, vice ordförande
Ordförande i Norska Nobelkommittén

Professor Hans Ellegren
Kungl. Vetenskapsakademiens ständige sekreterare

Professor Mats Malm
Svenska Akademiens ständige sekreterare

MSc Tomas Nicolin

Professor Thomas Perlmann
*Sekreterare i Nobelförsamlingen vid Karolinska Institutet
och i Nobelkommittén för fysiologi eller medicin*

Vidar Helgesen
Verkställande direktör Nobelstiftelsen

Suppleanter

Professor Peter Brzezinski
Sekreterare i Nobelkommittén för kemi

Professor Ulf Danielsson
Sekreterare i Nobelkommittén för fysik

Investeringskommitté

MSc Tomas Nicolin, ordförande
Finanschef Ulrika Bergman
Professor Magnus Dahlquist
Professor Carl-Henrik Heldin
Verkställande direktör Vidar Helgesen
Direktör Kent Janér
Direktör Sven Nyman

Revisorer

Departementsrådet
David Edvardsson
ordförande

förordnad av regeringen

Aukt. revisor Jonas Svensson
Professor Sven Lidin
Professor Catharina Larsson

vald av fullmäktige
vald av Kungl. Vetenskapsakademien
vald av Nobelförsamlingen vid
Karolinska Institutet

Författaren Steve Sem-Sandberg
Advokat Bettina Banoun

vald av Svenska Akademien
vald av Norska Nobelkommittén

Nobelstiftelsen
Box 5232, 102 45 Stockholm
Tel: 08-663 09 20
E-post: media@nobelprize.org
Webb: Nobelprize.org